

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI
DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIM DAN SORUMLU KURULUŞLARIN
BELGELENDİRME PROGRAMI

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIM DAN SORUMLU
KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

Bu Belgelendirme programının telif hakkı TSE'ye aittir. TSE'den izin alınmadan bu belgelendirme programının bir bölümü veya tamamı iltibas edilemez ve çoğaltılamaz.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

ÖNSÖZ

Bu belgelendirme programı, programın sahibi olan Türk Standardları Enstitüsü (bundan sonra "TSE" olarak anılacaktır) tarafından TSE Uygunluk Belgesi Belgelendirme Programının şartlarını belirlemek ve uygulamak amacıyla TSE tarafından hazırlanmıştır.

TSE Uygunluk Belgesi Belgelendirme Programı, üreticiler tarafından programın şartlarına uygunluğunu göstermek için kullanılabilir.

Türk Standardları Enstitüsü, TSE ISO/IEC 17067 standardı uyarınca ilgili sektör üreticileri, tedarikçileri, devlet kurumları ve tüketici temsilcilerinin iş birliği yoluyla programın geliştirmesi için uygun yöntemleri uygulamaktadır.

Bu belgelendirme programı; TSE Belgelendirme Yönergesi, Demiryolu Araçları ve Aksamları ile Bakımdan Sorumlu Kuruluşların İncelenmesi, Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esasları ile birlikte uygulanır.

Bu belgelendirme programı TSE tarafından kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

Yasal Uyarı

Bir ürünün, bu belgelendirme programına göre belgelendirilmiş olması, belge sahibinin yasal sorumluluklarının TSE tarafından üstlenilmesi, paylaşılması ve/veya TSE'ye aktarılması anlamına gelmez. Bu programa göre TSE tarafından belgelendirilen ürünlerin kullanımı, metotların işletilmesi, talimatların uygulanması veya metot veya kavramların uygulanmasından kaynaklanan ürün güvenliği ile ilgili kişilerin veya diğer varlıkların zarar görmesi sorumluluğu TSE'ye ait değildir.

Belge, logo ve/veya Marka kullanma hakkı ve/veya belge verilmiş olması, belge sahibini, kanun, tüzük, kararname, yönetmelik ve diğer mevzuat hükümlerine uyma yükümlüğünden kurtarmaz.

Bu belgelendirme programının telif hakkı TSE'ye aittir. Bu yayının hiçbir kısmı TSE'nin önceden yazılı izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt veya başka şekilde herhangi bir yolla aktarılamaz ve çoğaltılamaz.

Belgelendirme programı hakkında daha fazla bilgi, görüş ve öneriler için Ulaşım Sistemleri Merkezi Başkanlığı ile irtibata geçebilirsiniz.

İrtibat için:

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (TSE)

Adres: Necatibey Caddesi No: 112 06100 Bakanlıklar- ANKARA

Tel: +90 312 4166200

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
1. AMAÇ.....	5
2. METOT	5
3. KAPSAM.....	5
3.1 Değerlendirme Kuruluşu Kriterleri.....	5
3.2 Kaynak Mevzuat.....	5
3.3. Ürün Grupları.....	6
4. SORUMLULAR	6
5. KISALTMALAR VE TANIMLAR	6
6. UYGULAMA	7
6.1. Uygunluk Değerlendirme İşlemlerinin Aşamaları.....	7
6.1.1. Başvurunun Alınması.....	7
6.1.2. Başvurunun Kontrolü	9
6.1.3. Değerlendirme	9
6.1.3.1. Değerlendirmede Aranacak Kriterler.....	9
6.1.4. Gözden Geçirme ve Karar	13
6.1.5. Raporlama ve/veya Belgelendirme.....	13
6.1.6. Kısmi Değerlendirme ve Ulusal Yeterliliğin Değerlendirilmesi Faaliyetleri.....	14
6.1.6.1. Ulusal Yeterliliğin İncelemesi	14
6.1.6.2. Kısmi Doğrulama Raporu/Belgesi (ISV).....	15
6.1.6.3. Kalite Sistem Uygunluğunun Değerlendirilmesi	15
7. BELGELENDİRME DOKÜMANTASYONU	16
7.1. Modüllere Göre Düzenlenen Belgeler	16
7.2. Belgelerin Geçerlilik Süreleri.....	17
8. ARA KONTROL/GÖZETİM/DENETİM	18
9. BELGELENDİRME SONRASI İŞLEMLER.....	19
9.1. Kapsam Değişikliği	19
9.3 Belge, Logo ve Marka Kullanımı	20
10. BELGE SAHİPLERİNE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR.....	20

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

10.1. Askıya Alma ve Belgenin İptali	20
11. BELGELENDİRME ŞARTLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER.....	20
11.1. TSE Tarafından Yapılan Değişiklikler	20
11.2. Belgeli Kuruluştan Kaynaklanan Değişiklikler	21
12. İTİRAZ, ŞİKÂYET VE UYUŞMAZLIKLAR	21
13. KAMUYA AÇIK BİLGİLER.....	21
14. YÜKÜMLÜLÜKLER	21
14.1. TSE'nin Yükümlülükleri	21
14.2. Belge Sahibinin Yükümlülükleri	21
14.3. Belge Sahibinin Tüketicie ve Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu.....	21
15. YÜRÜRLÜK	22
16. YÜRÜTME.....	22
17. İLGİLİ DOKÜMANLAR	22

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

1. AMAÇ

Bu belgelendirme programının amacı, demiryolunda kullanılan ürünlerin/hizmetlerin uygun olduğunu göstermektir.

2. METOT

Bu belgelendirme programı, TS EN ISO/IEC 17067 standardına göre SB Modülü için Tip 1a, SD Modülü için Tip 6, SF Modülü için Tip 1b, SH1 Modülü için Tip 6, SG Modülü için Tip 1b, CA Modülü için Tip 1b, CA1 Modülü için Tip 1b, CA2 Modülü için Tip 1b, CB Modülü için Tip 1a, CC Modülü için Tip 1b, CD Modülü için Tip 6, CF Modülü için Tip 1b, CH Modülü için Tip 6, CH1 Modülü için Tip 6, TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 için Tip 6, Bakımdan Sorumlu Kuruluşların (ECM) uygunluk değerlendirme faaliyetleri için Tip 6 belgelendirme sistemine uygun olarak yürütülmektedir.

3. KAPSAM

- Bu belgelendirme programı, Demiryolu Araçları ve Aksamları, Demiryolu Alt Yapı ve Bakımdan Sorumlu Kuruluşların İncelenmesi, Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esasları kapsar.
- Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Uygunluk Değerlendirme faaliyetleri ile ilgili hususlar ULM-02-TL-08.01-001 [Bakımdan Sorumlu Kuruluş \(ECM\) İnceleme, Değerlendirme ve Denetleme Talimatı](#)nda detaylandırılmıştır.
- TSI/UTP teknik şartlarına uygunluk belgesi bulunmayan hat yapım, bakım, tamir ve kontrol araçlarının ilgisine göre UIC, TS EN 14033 ve TS EN 15746-1, 15746-2 standartlara uygunluk belgelendirmesi ve raporlamasına yönelik işlemler bu belgelendirme programı kapsamında yürütülür.
- Aksamaların standarda uygunluk belgelendirmeleri Belgelendirme Merkezi Başkanlığı'nın 29/04/2014 tarih ve XIX/50/236 Yönetim Kurulu onay tarihli TSE Belgelendirme Yönergesi kapsamında değerlendirilir ve ilgili Merkez Başkanlığınca yürütülür. Aksamaların ve bileşenlerin değerlendirilmesinde ilgili UTP/TSI mevzuatında Tip Onay belgesi bulunma zorunluluğu halinde UTP/TSI kapsamında da gerçekleştirilir, varsa ilave koşullar başvuru sahibinden istenir.
- UIC, Standart veya Kriterlere göre uygunluk belgesi/raporu bulunan araç ve aksamalar için, atanmış kuruluş olarak tip onaya ve tescile esas rapor/belge düzenlenmesi işlemleri bu belgelendirme programına göre yürütülür.

3.1 Değerlendirme Kuruluşu Kriterleri

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü Tarafından Türk Standardları Enstitüsünün Yetkilendirilmesine İlişkin Mutabakat Protokolüne göre COTIF ATMF EK-5 şartlarını sağlamak.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

3.2 Kaynak Mevzuat

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 16 Temmuz 2015 Tarihli 29418 Sayılı Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 18 Kasım 2015 Tarihli ve 29536 Sayılı Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği
- *Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tarafından yayımlanan ulusal kurallar ve teknik uygulamaya ilişkin onaylanan kontrol listeleri*
- OTIF tarafından yayınlanan UTP WAG, UTP LOC&PAS, UTP NOISE, UTP PRM, UTP INF Tektip Teknik Kuralları ve ATMF EK – A Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Değerlendirme ve Belgelendirme Kuralları

3.3. Ürün Grupları

Bu yönetmelik kapsamına giren ürün grupları aşağıdaki gibidir:

- Demiryolu Araçları
- Demiryolu Altyapısı
- *Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları*
- Demiryolu araçları için; yük vagonu, lokomotif, yolcu vagonu, kendinden çekişli termal ve elektrikli trenler, demiryolu iş makineleri, termal veya elektrikli çekiş üniteleri ve diğer demiryolu materyalleri
- Demiryolu yük vagonu aksamı için; yürüyüş aksamı, yürüyüş aksamı- kurulu, tekerlek takımı, tekerlek gövdesi, dingil arka sinyal ve diğer aksamı.
- Yolcu vagonu aksamı için; tip 10 otomatik kuplör, manuel dış kuplör, tekerlek gövdesi, ön far, kayma kızaklama önleme sistemi, işaret lambası, makinist koltuğu, arka lamba, pantograf, pantograf temas şeridi, ana devre kesici, pis su boşaltma sistemi bağlantısı, su tankı iç bağlantısı ve diğer aksamı
- *Demiryolu Alt Yapı aksamı için: Yol/Hatlar, Ray, Ray Bağlantı Elemanları, Travers, Makas, Makas Motoru, Sinyalizasyon Sistemleri, İstasyonlar, Tünel Köprü Platform Enerji Hatları, Kataner*

4. SORUMLULAR

Ulaşım Sistemleri Merkezi Başkanı
Taşımacılık Sektörü Grup Başkanı
Kombine Taşımacılık Müdürü
Demiryolu Belgelendirme Uzmanları

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

5. KISALTMALAR VE TANIMLAR

Bu belgelendirme programında geçen;

- a) **TSE:** Türk Standardları Enstitüsü'nü,
- b) **USMB:** Türk Standardları Enstitüsü Ulaşım Sistemleri Merkezi Başkanlığı'nı,
- c) **UAB:** T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nı,
- d) **UIC:** Uluslararası Demiryolları Birliği'ni,
- e) **OTIF:** Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetler arası Örgütü,
- f) **COTIF:** Uluslararası Demiryolu Taşımalarına ilişkin sözleşmeyi,
- g) **ATMF:** Uluslararası trafikte kullanılan demiryolu malzemesinin teknik kabulüne ilişkin tek tip kuralları,
- h) **UTP:** OTIF Teknik Uzmanlar Komisyonu tarafından kabul edilmiş Tek Tip Teknik Talimatları,
- i) **TSI:** Karşılıklı İşletilebilirlik Şartları (Technical Specifications for Interoperability)
- j) **Bakımdan Sorumlu Kuruluş (ECM):** Tüm demiryolu araçlarının bakımından sorumlu, Bakanlık tarafından COTIF bakımdan sorumlu kuruluş düzenlemesinde belirtilen prosedürlere göre yetkilendirilmiş kuruluşunu,
- k) **Modül:** Uluslararası mevzuatta farklı kapsamlar için oluşturularak tanımlanmış (SB, SD, CB, CD, vb.) kurallar bütünü,
- l) **Demiryolu aracı:** *Hat yapım, bakım, tamir, ölçüm makinaları ve kontrol araçları dâhil her türlü çeken ve çekilen araçlar ile tren setlerini,*
- m) **As-Bo:** Risk Değerlendirme Kuruluşu. Bir ürün veya alt sistemde yapılan değişikliğin risk değerlendirme ve risk yönetiminin 1.1.2014 tarihli OTIF UTP GEN-G veya eşdeğeri olan 402/2013/AT sayılı "Risk değerlendirmesi için Ortak Emniyet Yöntemi" başlıklı yönetmeliğine göre uygunluğunu değerlendiren akredite olmuş kuruluş.
- n) **ISA:** Bağımsız Emniyet Otoritesini
- o) **Bakanlık:** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü'nü

ifade eder.

6. UYGULAMA

6.1. Uygunluk Değerlendirme İşlemlerinin Aşamaları

Uygunluk değerlendirme işlem basamakları aşağıdaki gibidir:

- Başvurunun Alınması
- Başvurunun Kontrolü
- Değerlendirme
- Gözden Geçirme

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

- Karar
- Raporlama ve/veya Belgelendirme

Başvuru yöntemi/süreci, ücretlerin uygulanması, düzenlenecek belgeler, belge/rapor geçerlilik süreleri, uygunluk değerlendirme süreci ve gerekli dokümantasyon konusunda gerekli bilgilendirme demiryolu.tse.org.tr sitesinde yayımlı olup,

- [ULM-00-YNG-02-007 Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları ile Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Denetlenmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar](#)
- [ULM-02-TL-08.00-002 Demiryolu Sistem, Alt Sistem ve Aksamları Uygunluk Değerlendirme Faaliyetleri için Belgelendirme Föyü](#)'nde

belirtilerek taraflara duyurulmuştur.

6.1.1. Başvurunun Alınması

Demiryolu araçlarının ve ana aksamlarının tip onay işlemlerinde belge düzenleyen nihai makam Bakanlıktır. Bu nedenle USMB tarafından yürütülen belgelendirme işlemlerinin sonucunda, başvuru sahibine teslim edilerek Bakanlığa iletilmek üzere, Bakanlık tarafından yayımlanan “Demiryolu Araçları Tip Onay Yönetmeliği” ve “Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği” kapsamında istenen doküman ve belgeler hazırlanır.

Demiryolu araçları ve/veya aksamlarının uygunluk değerlendirme başvurularının nasıl yapılacağı, ilgili modüller, UTP alt modüllerinin seçimi, Başvuru tipine göre dokümantasyon ve başvuru dosyası içeriği [ULM-02-TL-08.00-002 Demiryolu Sistem, Alt Sistem ve Aksamları Uygunluk Değerlendirme Faaliyetleri için Belgelendirme Föyü](#)'nde açıklanmıştır.

Bakımdan sorumlu kuruluşların Bakanlık adına denetleme ve raporlama faaliyetlerinin dışında kalan ECM Değerlendirmesi başvuruları bu belgelendirme programına göre yapılır.

UAB tarafından gerekli görülmesi halinde herhangi bir kuruluşun başvurusu olmadan da bakımdan sorumlu kuruluşların değerlendirme ve denetleme faaliyeti için talimat verilebilir.

Başvurulara ilişkin ücretler demiryolu.tse.org.tr sitesinde yayımlanmıştır. Fiyat teklifi talep eden kuruluşlar için [ULM-02-FR-08.00-022 Demiryolu Faaliyetleri Fiyat Teklifi Formu](#) kullanılarak, ücretler Ulaşım Sistemleri Merkez Başkanınca imzalanarak bildirilir. Usul esaslarda belirlenen sınırlandırmalara göre doldurulan fiyat teklifi formunda belirtilen ücretlerin uygulanabilmesi için başvuru sahibi kuruluşun onayı ve gerekli hallerde (ücretin onaylı fiyat listesinde belirtilenden farklı olması veya ücret listesinde belirtilmeyen kalemlerden hizmet talep edilmesi durumunda) TSE Yönetim Kurulunun Onayı alınır.

Başvurular aşağıda belirtilen yöntemlere göre alınır;

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

1. Demiryolu alt sistem ve/veya aksam uygunluk değerlendirme başvuruları **ULM-02-FR-08.00-002** [Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) doldurularak doğrudan alınan başvurular. Bu tip başvurularda TSE liste fiyatları uygulanır.
2. TSE' ye iletilen teknik şartname vb. yollarla fiyat teklifi alınması yoluyla iletilen talepler. Bu tip başvurularda, Başvuru sahibi kuruluşça fiyat teklifinin kabul edilmesi halinde, **ULM-02-FR-08.00-002** [Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) doldurularak başvuru süreci tamamlanır.
3. TSE ile demiryolu kapsamında protokol imzalamış kuruluşlar. Bahse konu kuruluşların başvurularında protokollerde belirtilen başvuru ve fiyat teklifi süreci öncelikli olarak uygulanır.

Örneğin; TSE ve Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş. arasında uygunluk değerlendirme faaliyetlerine ilişkin iş birliği protokolü kapsamında demiryolu belgelendirme faaliyetleri başvuruları **ULM-02-FR-08.00-029** [TSE ve Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş. Arasında Uygunluk Değerlendirme Faaliyetlerine İlişkin İş Birliği Protokolü Kapsamında Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) doldurularak gerçekleştirilir. TSE ve TCDD arasında uygunluk değerlendirme ve diğer faaliyetlere ilişkin iş birliği protokolü kapsamında demiryolu belgelendirme faaliyetleri başvuruları **ULM-02-FR-08.00-030** [TSE ve TCDD Arasında Uygunluk Değerlendirme ve Diğer Faaliyetlere İlişkin İş Birliği Protokolü Kapsamında Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) doldurularak gerçekleştirilir.

Başvuru formunun TSE' ye iletilmesine müteakip protokollerde belirtilen hususlar doğrultusunda fiyat teklifi hazırlanarak ilgili kuruluşa iletilir. Kuruluş tarafından fiyat teklifinin onaylanması ile birlikte, faaliyetlere başlanır.

6.1.2. Başvurunun Kontrolü

“Demiryolu Sistemleri, Alt Sistemleri ve Aksamları İle Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar” kapsamına uygun olarak yapılmayan başvurular değerlendirmeye alınmadan ilgili birim amiri tarafından başvuru sahibine iade edilir.

Uygun bulunan başvurular birim amiri tarafından Dosya sorumlusu Teknik Uzman (İnceleme Uzmanı) EBYS üstünden havale edilir. Demiryolu araçları ve aksamlarına ilişkin başvurularda ilgili birim amiri tarafından teknik uzman listesinde yer alan uzmanlar arasından dosya inceleme, saha inceleme ve gözden geçirme işlemleri için teknik uzman görevlendirilir. Dosya sorumlusu teknik uzman tarafından uzman listesinden ilgili yetkinliklere göre uzmanlar seçilerek dosya üzerinde çalışmaya başlanır.

Kabul edilip işleme alınan başvurulara istinaden başvuru sahibi ile “Demiryolu Sistemleri, Alt Sistemleri ve Aksamlarının Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesi Faaliyetleri Kapsamında Hizmet Sözleşmesi” imzalanır. Gizlilik tarafsızlık hususunda **BYN (001)** [Kurumsal Hizmet Prensipleri ve Üst Yönetimin Beyanı](#) rehber olarak kullanılır. Beyanda belirlenen sınırlandırmalar uygulamaya esas teşkil eder.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN
BELGELENDİRME PROGRAMI

6.1.3. Değerlendirme

6.1.3.1. Değerlendirmede Aranacak Kriterler

Tip Onay Başvurularında firma başvuruda bulunduğu demiryolu aracı için aşağıdaki tablodaki kriterlere göre değerlendirilir.

Başvurulan Demiryolu Aracı	Çeken Araç	Yolu Vagonu	Yük Vagonu	Tren Seti	Hat
Uygulanacak UTP/TSI'lar					
TSI* - CCS	X			X	
UTP WAG			X		
UTP-LOC&PAS	X	X		X	
UTP-NOI	X	X	X	X	
TSI* - SRT	X	X		X	
UTP- PRM		X		X	
UTP-INF					X
* TSI gerekliliği olan alt bölümler, onaylanmış kuruluşların değerlendirmesine tabiidir.					

Aksamaların onayı, ilgili araç tipine karşılık gelen UTP/TSI'larda zorunlu tutulan kriterler, standartlar ve/veya UIC'ler kapsamında gerçekleştirilecektir.

6.1.3.2. Dosya Üzerinde Değerlendirme

İncelemenin planlanabilmesi için başvuru dokümanları ve ekleri, idari ve teknik yeterlilik bakımından gözden geçirilir ve eksiklik tespit edildiği durumda başvuru sahibi bilgilendirilir.

Başvuru aşamasında, kuruluşlardan doküman talep edilmez. Başvuru sürecinin tamamlanması ile birlikte uygunluk değerlendirme süreci başlar. Başvuru sahibi, uygunluk değerlendirme sürecinde [ULM-02-TL-08.00-002 Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Uygunluk Değerlendirme Faaliyetleri için Belgelendirme Föyü](#)'nde yer alan ilgili dokümanları eksiksiz olarak tamamlamakla yükümlüdür.

Eğer başvuru sahibinin ilgili başvuruya istinaden, bu başvurudan bağımsız olarak başka kurum ve kuruluşlarca daha önceden alınmış olan herhangi bir test raporu veya alt modülü kabulü istemi varsa, ilgili raporda veya modüllerde onaylanmış kuruluşlar veya değerlendirme

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

kuruluşları tarafından düzenlenmiş rapor ve belgeler incelemeye alınacak olup uygun bulunduğu takdirde belgelendirme işlemlerinde kullanılmak üzere kabul edilebilir. Bu durum Demiryolu Sistemleri, Alt Sistemleri ve Aksamları İle Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar Madde 13.6'da belirtilmiştir. Aksi durum söz konusu ise bu istek kabul edilmeyecektir. Reddetme gerekçesi firmaya bildirilerek reddedilen rapor ve modüller için uzmanlar tarafından inceleme, muayene, test ve deneyler yapılır.

Diğer kuruluşlarca düzenlenen rapor/belge veya onayların kabulünde uygulanacak doğrulama yöntemi aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

➤ Doğrulama Yöntemi Yaklaşımı

Sıra	Ulusal/Uluslararası Düzenleme/Standart	Uygulama	Kabul
1.	Bir önceki onayda atıf yapılan madde ve standartta değişiklik yok	Uygulama/İmalat/Aksamda değişiklik yok	Test Raporu, SB veya IC Sertifika, Standartta Uygunluk
2.	Standartta değişiklik var ama teknik açıdan değişiklik yok. (Örneğin Adı Değişmiş, Kapsam Değişmiş vs.)	Uygulama/İmalat/Aksamda değişiklik yok	Test Raporu, SB veya IC Sertifika, Standartta Uygunluk
		Uygulamada değişiklik varsa	Test ve Analizlerle Doğrulama
3.	Ulusal/Uluslararası Standartta Teknik Değişiklik Var	Uygulamada değişiklik var/yok	Test ve Analizlerle Doğrulama

Başvuru sahiplerince, başvuru tarihinden itibaren 6 ay boyunca hiçbir işlem yapılmayan dosyalar, başvuru sahiplerine iade edilir.

Her bir UTP'ye göre proje kapsamına uygun olarak Uyumluluk Matrisleri hazırlanır. Hazırlanan Uyumluluk matrisi, başvuru sahibi ile de paylaşılır.

Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarına göre hazırlanan kontrol listeleri başvuru sahibi ile paylaşılır.

Uzun süreli projelerde, Uyumluluk matrisi proje açılış toplantısında, Uygunluk Değerlendirme Planı/takviminin yer aldığı sunum ile firmaya sunulur. Uyumluluk matrisi, başvuru kapsamında istenecek teknik kriterleri, bunlara ilişkin açıklamaları, doğrulama yöntemini, bulgular ve karar bilgilerini içerir ve dosyanın teknik yönden eksiklikleri Uyumluluk matrisi ile firmaya bildirilir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

6.1.3.3. Saha İncelemesi, Muayene, Test ve Deneyler

Dosyaların ilgili başvuru kapsamında, saha incelemesi olması durumunda, üretimin uygunluğu, numune alma, test, deney ve muayene için yeterli bilgilere ulaşabilecek şekilde incelemesinin tamamlanması sonucunda saha incelemesi için teknik uzman görevlendirilir.

Başvuru ile ilgili görevlendirilen teknik uzman, ilgili doküman ve kayıt formlarını temin ederek, görevlendirme olurunun çıkışını takip eder.

Firmanın, gerekçesini yazılı olarak bildirmek şartıyla inceleme ekibi ile ilgili itirazı/şikâyeti olması halinde, farklı bir ekip (teknik uzman) görevlendirilir. Saha incelemesi için tarih; teknik uzman tarafından başvuru sahibi ile mutabık kalınarak belirlenir.

Demiryolu alt sistem ve/veya aksam uygunluk değerlendirme başvurularında saha incelemesi işlemleri için ilgili UTP/TSI alt bölümlerinde belirtilen kriterleri kapsayacak şekilde hazırlanmış kontrol listeleri kullanılır. *Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarına göre hazırlanan kontrol listeleri veya UAB tarafından yayımlanan kontrol listeleri kullanılır.* Ayrıca her bir saha inceleme görevi için ayrı tutanak tutulur. Tutanak başvuru sahibi, varsa altyapı sağlayıcı, varsa laboratuvar temsilcisi tarafından imzalanır.

Test, muayene ve deneyler üretim yerinde firma bünyesinde ilgili teknik uzman gözetiminde yapılabileceği gibi, uzman tarafından ilgili test kapsamında TS EN ISO/IEC17025 akreditasyonu olan dış laboratuvarlara gönderilebilir veya TSE taşeron laboratuvarları arasından kapsama uygun olan laboratuvarlara da gönderilebilir.

*Saha incelemelerinde ve saha koşullarında yapılan testlerde **ULM-02-FR-08.00-003 Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Saha İnceleme Tutanağı** kullanılır. Akredite olmayan laboratuvarlar da yapılan testler için **ULM-02-FR-08.00-018 TSE Uzmanı Gözetimindeki Test/Deneyler için Akredite Olmayan Laboratuvar Kontrol Listesi ve Raporu** kullanılarak yeterlilik kontrolü yapılır.*

Fiili olarak gerçekleşen saha incelemesi, muayene, test ve deneylerin başlangıç aşamasından itibaren herhangi bir aşamasında uzman tarafından uygunsuzluk tespit edildiğinde, belgelendirme kuruluşu ilgili uzmanı uygunsuzluğun anında kapatılmasına yönelik bir işlem mümkün görürse başvuru sahibine iletir. Başvuru sahibinin düzeltme işleminden sonra muayene, test ve deneylere devam edilir. Eğer uygunsuzluk devam etmekte ise uzman incelemeyi sonlandırır fakat olumsuz rapor düzenleneceğini beyan etmelidir. Başvuru sahibi uygunsuzluğa rağmen muayene, test ve deneyi sonuna kadar devam ettirilmesinin mümkün olduğu durumlarda incelemenin devam etmesini talep edebilir. Bu durumda düzenlenecek raporda incelemenin hangi aşamasının uygun olmadığı detaylı olarak yazılmalıdır. Eğer olumsuzluk, yapılacak diğer test, muayene ve deneylerden bağımsız ise diğerlerine devam edilir. Sonuç teknik kontrol sonuç rapor formu ile bildirilir.

Eğer başvuru sahibinin ilgili başvuruya istinaden, bu başvurudan bağımsız olarak başka kurum ve kuruluşlarca daha önceden alınmış olan herhangi bir test raporu veya alt modülü kabulü

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

istemi varsa, ilgili raporda veya modüllerde onaylanmış kuruluşlar veya değerlendirme kuruluşları tarafından düzenlenmiş rapor ve belgeler incelemeye alınacak olup uygun bulunduğu takdirde belgelendirme işlemlerinde kullanılmak üzere kabul edilebilir. Bu durum Demiryolu Sistemleri, Alt Sistemleri ve Aksamları İle Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar Madde 13.6'da belirtilmiştir. Aksi durum söz konusu ise bu istek kabul edilmeyecektir. Reddetme gerekçesi firmaya bildirilerek reddedilen rapor, modüller *ve/veya standarda uygunluk belge/raporları* için uzmanlar tarafından inceleme, muayene, test ve deneyler yapılır.

Başvuru kapsamındaki araçların tip özelliklerini değiştirmeyen varyant/varyantlara sahip olması durumunda, her bir varyant için ayrı ayrı inceleme yapılmaksızın ana tip onay üzerinden değerlendirme yapılır. Hazırlanan sonuç raporunda ve ilgili belgelerde varyantlar açıkça belirtilir.

İlgili modüle veya *Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için başvuru kapsamına* göre üretimin uygunluğu denetimi gerçekleştirilerek raporlanır.

Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Uygunluk Değerlendirme faaliyetleri ile ilgili hususlar [ULM-02-TL-08.01-001 Bakımdan Sorumlu Kuruluş \(ECM\) İnceleme, Değerlendirme ve Denetleme Talimatı](#)na göre yapılır.

6.1.4. Gözden Geçirme ve Karar

Birim amiri tarafından belirlenecek ve başvuru kapsamında inceleme faaliyetlerine katılmamış başka bir teknik uzmana dosyanın gözden geçirilmesi için görevlendirilir. Başvuru kapsamına ilişkin yapılan incelemeye (Üretim yeri İncelemesi, Tip İncelemesi vb.) ait sonuçlar, gözden geçirilir ve ilgili Belgelendirme Komite kararına göre belgelendirme/raporlama kararı alınır. Eksiklik halinde Dosya Sorumlusu Teknik Uzmanı bilgilendirerek eksikliğin tamamlanmasını sağlar. Eksiklik bulunan uygunluk değerlendirme adımları tekrar edilir.

6.1.5. Raporlama ve/veya Belgelendirme

Komite tarafından uygun olarak karar verilen başvurularda idari büro tarafından hazırlanan ve birim amirince imzalanan belgeler ilgili uygunluk değerlendirme faaliyetine ilişkin tahakkuk eden faturaların ödenmesi ve belirtilen durumlar haricinde başvuru sahibi ile marka, logo ve işaretleme sözleşmesi imzalanması sonrası idari büro tarafından başvuru sahibine teslim edilir.

Başvuru kapsamında yalnızca raporlama talep edildi ise, komite tarafından uygun olarak karar verilen başvurularda uygunluk değerlendirme faaliyetine ilişkin tahakkuk eden faturaların ödenmesine müteakip düzenlenen rapor idari büro tarafından başvuru sahibine teslim edilir.

Komite tarafından uygun değil olarak karar verilen başvurularda uygunsuzluk raporu, ilgili uygunluk değerlendirme faaliyetine ilişkin tahakkuk eden faturaların ödenmesine müteakip idari büro tarafından başvuru sahibine teslim edilir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

Başvuru sahibi tarafından herhangi bir ürünün UIC şartları ve/veya standartlara uygunluğuna ilişkin rapor talep edildiği takdirde, ilgili rapor yalnızca incelemesi yapılan ürünlere ilişkin düzenlendiğinden dolayı başvuru sahibi ile marka, logo ve işaretleme sözleşmesi yapılmaz.

Uluslararası mevzuatın alt bölümleri için yapılan başvurular sonucunda hazırlanan raporlar, nihai belge özelliği taşımadığından dolayı marka, logo ve işaretleme işlemlerinde kullanılamaz ve başvuru sahibi ile bu konuda sözleşme yapılmaz.

Tam bir modül incelemesi yapılmayan ve uygunluk değerlendirme işlemi sonucunda tam tasarım inceleme belgesi üretilmeyen başvurular ile ulusal yeterliliğin değerlendirmesi için yapılan başvurular sonucunda hazırlanan raporlar ve belgelerin geçerli olması için Bakanlık onayı, bakanlık tarafından tip onay veya tescil işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Nihai onaylar bakanlık tarafından verildiğinden ve marka, logo ve işaretleme işlemlerinde Bakanlık tarafından verilen işaretlemeler kullanıldığından dolayı başvuru sahibi ile bu konuda sözleşme yapılmaz.

Başvuru tarihini müteakip 6 aylık süre içerisinde (proje süresi 6 ayı geçen başvurularda projenin tahmini süresi esas alınır) dokümantasyon ve/veya teknik yönden uygun bulunmayan veya hiçbir işlem yapılmayan başvurularda başvuru sahibinin yazılı talebi doğrultusunda uygunluk değerlendirme faaliyetlerine Demiryolu Belgelendirme Komitesi kararına göre devam edilebilir. Başvuru sahibinin herhangi bir talebi olmaması durumunda dosya olumsuz kapatılır.

6.1.6. Ulusal Yeterliliğin Değerlendirilmesi, Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları, Kontrol Araçları ve Kısmi Değerlendirme Faaliyetleri

6.1.6.1. Ulusal Yeterliliğin İncelemesi

Ulusal Yeterliliğin değerlendirme işlemleri Bakanlık tarafından yayımlanan Demiryolu Araçları Tip Onay Yönetmeliği ile Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliğinde atanmış kuruluşlar (De-Bo) lar için tevdi edilen görevler kapsamında gerçekleştirilir.

Bu uygunluk değerlendirme işlemleri için uygulanacak kriterler Bakanlık tarafından her bir uygunluk değerlendirme faaliyetine göre, ülkemizin altyapı koşulları, UTP/TSI' larda istenen teknik kriterler veya bunların bir bölümünü içerecek şekilde belirlenir. Ulusal Uygunluk değerlendirme işleminde uygulanan kriterler uygunluk değerlendirme işlemi sonucunda hazırlanan rapor ve belgelerde açıkça belirtilir.

Bu faaliyet sonucunda Tasarım İnceleme veya Kalite Sistem Uygunluğu belgeleri düzenlenmez. Bakanlık tarafından Tip Onay işlemi yapılacaksa Ulusal Yeterlilik Belgesi ve/veya Doğrulama Belgesi düzenlenir. Eğer, bahse konu inceleme sonucunda tescil işlemi veya tescil değişikliği işlemi yapılacaksa uygunluk değerlendirme süreci [ULM-02-FR-08.00-001 Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Teknik Kontrol Sonuç Rapor Formunun](#) hazırlanması ile tamamlanır.

Ulusal yeterlilik incelemesi (De-Bo) faaliyetleri aşağıdaki işlemler için yapılır:

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

1. UTP/TSI kapsamında tasarım inceleme ve kalite sistem uygunluğu belgesine sahip demiryolu araçların ülkemizde ulusal tip onay alması için yapılan uygunluk değerlendirme işlemleri. Bu işlem sonucunda ulusal yeterlilik belgesi düzenlenir.
2. Ülkemiz sınırlarında çalışacak, özel amaç için kullanılacak ve Bakanlık tarafından UTP/TSI' ların tamamının aranması istenmeyen araçların ulusal tip onay alması için yapılan uygunluk değerlendirme işlemleri. Bu işlem sonucunda ulusal yeterlilik belgesi ve doğrulama belgesi düzenlenir.

Tescili yapılmış araçlar üstünde yapılan değişikliklerin raporlama işlemleri. Bu uygunluk değerlendirme faaliyeti sonucunda Bakanlıkça belirlenen kriterler doğrultusunda **ULM-02-FR-08.00-001** [Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Teknik Kontrol Sonuç Rapor Formu](#) düzenlenir.

6.1.6.2. Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları

Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için başvuru kapsamına göre;

1. *TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarında belirtilen kriterlere göre, üretimin uygunluğu incelemesi de yapılarak başvuru sahibine seri imalat onayı belgelendirmesi, başvuru sahibince standartların ekinde verilen araç başı uygunluk deklarasyonu düzenlenmesi,*
2. *TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarında belirtilen kriterlere göre, üretimin uygunluğu incelemesi yapılmadan sınırlı adette üretim izni/kısıtlı seri araç için raporlama,*
3. *UAB tarafından yayımlanan Demiryolu araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği yayımı tarihi olan 16.07.2015 önce imal edilen araçlar için, üretimin uygunluğu incelemesi yapılmadan, UAB tarafından onaylanan kontrol listelerine göre araç başına raporlama,*
4. *UAB tarafından yayımlanan Demiryolu araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği yayımı tarihi olan 16.07.2015 sonra imal edilen araçlar için, üretimin uygunluğu incelemesi yapılmadan, ilgili standarda veya UAB tarafından yayımlanan kontrol listelerine araç başına raporlama,*

İşlemleri yapılır.

6.1.6.3. Kısmi Doğrulama Raporu/Belgesi (ISV)

Kısmi Doğrulama Raporu/Belgesi (ISV) düzenlenmesi için uygunluk değerlendirme faaliyetleri aşağıda belirtilen iki durum için yapılır.

- UTP/TSI' larda ilgili ürün için kabul edildiği takdirde veya Bakanlık tarafından ulusal onay için belirlenmiş kriterler doğrultusunda Alt sistem, belli kısımlara ayrılarak da doğrulama prosedürüne tabi tutulabilir veya araç üstünde UTP/TSI' ların bir bölümüne uygunluğunun incelemesi yapılabilir. Bu faaliyet sonucunda uygulanan teknik kriterlerin belirtildiği **ULM-02-FR-08.00-001** [Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Teknik Kontrol Sonuç Rapor Formu](#) hazırlanır. **ULM-02-FR-08.00-016** [Tasarım İnceleme/Kalite Sistem Doğrulaması/Kısmi Doğrulama Belgesi](#) düzenlenir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

- Uygunluk değerlendirme faaliyetleri tamamlanmayan veya teknik inceleme amacıyla da Başvuru sahibinin talebi üzerine kısmi doğrulama faaliyeti yapılabilir. Bu faaliyet sonucunda uygulanan teknik kriterlerin belirtildiği [ULM-02-FR-08.00-001 Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Teknik Kontrol Sonuç Rapor Formu](#) hazırlanır. Belge düzenlenmez.

6.1.6.4. Kalite Sistem Uygunluğunun Değerlendirilmesi

Kalite Sistem Uygunluğunun Değerlendirilmesi faaliyeti, uygunluk değerlendirme faaliyeti yürütülen demiryolu aracının tipine özgü olarak, üretim sürecinin kalite yönetim sistemine dayalı doğrulaması işlemidir. [ULM-02-FR-08.00-011 Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları için Üretimin Uygunluğu İnceleme Raporu](#) kullanılarak kalite sistem uygunluğu denetimi yapılır.

- Kısmi veya Tam Tasarım İncelemesi yapılan ve faaliyet sonucunda Kısmi/Tam Tasarım İnceleme Belgesi düzenlenen tüm uygunluk değerlendirme faaliyetleri için Kalite sistem uygunluğu denetlemesi yapılır. Kısmi doğrulama belgesi veya SB/ CB modül belgeleri düzenlenecek uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde, ayrıca Kalite Sistem Uygunluk Belgesi düzenlenir. Kalite Sistem Uygunluk Belgesi üzerinde ilgili modül (SD, CD veya Kısmi Tasarım Doğrulama) belirtilir.
- Ulusal uygunluk değerlendirmesi için yapılan başvurularda UTP/TSI onayını veren kuruluş tarafından kalite sistem uygunluğu denetimi yapılmış ve belgelendirilmişse, ayrıca bu denetim yapılmaz, ara kontroller UTP/TSI onayını veren kuruluş sorumluluğundadır.
- Araç modifikasyonlarında, modifikasyonu yapan kuruluşun Bakımdan Sorumlu Kuruluş Belgesi (ECM) olması durumunda kalite sistem uygunluğu denetimi yapılmaz. ECM belgesinin bulunmadığı durumlarda denetim yapılır.
- *Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarında belirtilen kriterlere göre, seri imalat onayı alınacak ise üretimin uygunluğu incelemesi yapılır.*

6.1.7. Kapsam Değişikliği İşlemleri

Belgeli Kuruluşlar belgeli oldukları konudaki tip onay kapsam değişikliği taleplerine ait başvurularını, ilk belgelendirmeye göre şartlarında değişiklik varsa değişiklik sebebinin detaylı anlatan dilekçe ile birlikte [ULM-02-FR-08.00-002 Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) doldurularak gerçekleştirir. Kapsam değişikliğine konu olan (güncellenen veya yeni eklenen) hesap, analiz, teknik resim, sertifika vb. dokümanlar başvuru sürecinde alınır.

Sadece kapsam değişikliğine konu olan kısımlar güncel ulusal ve uluslararası kriterlere göre değerlendirilecektir. *Bu amaçla, kapsam değişikliği başvurusuna özgü Uyumluluk Matrisi hazırlanır veya ilgili standarda göre hazırlanan kontrol listesinin değişiklik yapılan bölümü kullanılır.*

6.1.8. Teknik Rapor İşlemleri

Yukarıda belirtilen hususlar dışında kuruluşlar tarafından; Demiryolu taşımacılığı ürünlerinin/ekipmanlarının/hizmetlerinin değerlendirilmesi talep edildiğinde teknik rapor

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

hazırlanır. Teknik rapor başvurularında ULM-02-FR-08.00-002 [Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu](#) kullanılır. İş ve işlemler ULM-00-YNG-01-008 [Tehlikeli Madde ve Kombine Taşımacılık Faaliyetleri Usul ve Esasları](#)na göre yürütülür, ücretlendirilir. İş ve işlemlerin tamamlanmasından sonra ULM-02-FR-00-073 [Teknik Rapor](#) formu hazırlanır. Gözden geçirme ve komisyon işlemi yapılmaz.

7. BELGELENDİRME DOKÜMANTASYONU

7.1. Belgeler

Tip Onay İşlemlerinde Modüllere Göre Düzenlenen Belgeler;

Modül	Belge 1 *	Belge 2 *	Bakanlık'tan Alınması Gereken Belge
SB	Tip İnceleme Belgesi	-	-
SD (SB şart)	Üretimin Uygunluğu Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
SF (SB şart)	Uygunluk Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
SH1	Tasarım İnceleme Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
SG	<i>Tip İnceleme Belgesi (EC verification based on unit verification)</i>		
	Üretimin Uygunluğu Belgesi		
Ulusal Yeterlilik	-	Ulusal Yeterlilik Belgesi	-

* Belge 1 modülün şartlarını sağladığını gösteren belgeyi, belge 2 ise tip onaya esas belgeyi temsil eder.

SH1 modülü alt sistemin doğrulanması için tek başına kullanılabilir. SD ve SF modülleri sadece SB modülünü takiben uygulanabilir. Doğrulama işlemi doğrulama belgesi ile sonuçlandırılır. Üretici kendi düzenleyeceği doğrulama beyanına değerlendirme kuruluşundan aldığı doğrulama belgesini ekler.

Modül	Belge 1 *	Belge 2 *	Bakanlık'tan Alınması Gereken Belge
CA	-	-	-
CA1	Uygunluk Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
CA2	Uygunluk Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
CB	Tip İnceleme Belgesi	-	-
CC (CB şart)	-	-	-
CD (CB şart)	Üretimin Uygunluğu Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
CF (CB şart)	Uygunluk Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
CH	Üretimin Uygunluğu Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
CH1	Tasarım İnceleme Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
	Üretimin Uygunluğu Belgesi		

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

CV (CB+CC, CB+CD, CB+CF veya CH1 şart)	Kullanım Uygunluğu Belgesi	Doğrulama Belgesi	Tip Onay Belgesi
Ulusal Yeterlilik	-	Ulusal Yeterlilik Belgesi	-

* Belge 1 modülün şartlarını sağladığını gösteren belgeyi, belge 2 ise tip onaya esas belgeyi temsil eder.

CA, CA1, CA2, CH ve CH1 modülleri bir aksamın uygunluk değerlendirmesi için tek başlarına kullanılabilir. CC, CD ve CF modülleri sadece CB modülünü takiben uygulanabilir. CV modülü ise CB+CC, CB+CD, CB+CF ve CH1 modül uygulamalarına ek olarak gerçekleştirilebilir, tek başına uygulanamaz.

CA1, CA2 veya CH modülleri, yalnızca, geliştirilen ve bu ürünler için geçerli UTP'lerin yürürlüğe girmesinden önce piyasaya sürülen bir tasarıma göre üretilen ürünler durumunda kullanılabilir. Üretici, değerlendirme kuruluşuna, karşılaştırılabilir koşullar altında önceki başvurular için tasarım incelemesi ve tip incelemesi yapıldığını ve ilgili UTP'nin gerekliliklerine uygun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu *uygunluk* belgelendirilmeli ve modül CH1'e göre CB modülü veya tasarım incelemesi ile aynı seviyede kanıt sağladığı düşünülmelidir.

CA ve CC modüllerinde değerlendirme kuruluşu yer almaz. Bu modüller tamamıyla üreticinin kendi beyanına esasen işler.

Üretici kendi düzenleyeceği uygunluk beyanına değerlendirme kuruluşundan aldığı doğrulama belgesini ekler. CV modülü için ise üretici kendi düzenleyeceği kullanım uygunluğu beyanına değerlendirme kuruluşundan aldığı kullanım uygunluğu belgesini ve doğrulama belgesini ekler.

Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için düzenlenen belgeler:

Başvuru Kapsamı	TSE tarafından Düzenlenen Belge	Tescile Esas Belge*
Standard Kapsamında Seri Üretime Uygunluk Talebi	Uygunluk Belgesi	Doğrulama Belgesi
Standard Kapsamında Sınırlı Adette Üretime Uygunluk Talebi	Rapor	Doğrulama Belgesi
Araç Başı Rapor Talebi	Rapor	Doğrulama Belgesi
*UAB tarafından ilgili araç tipi için tip onay belgesi düzenlenmesi istendiğinde hazırlanır		

7.2. Belgelerin Geçerlilik Süreleri

UTP'lerde değerlendirme süreci ve bu sürece uygun olarak belge geçerlilik süreleri ile ilgili 2 aşama tanımlanmıştır. Bu aşamalar aşağıda tanımlanmıştır;

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

Aşama A, bir değerlendirme kuruluşun atandığı anda başlar ve Tasarım Tip Sertifikasının düzenlendiği anda sona erer. Bu aşamanın maksimum UTP LOC&PAS için 7 yıllık, UTP WAG için 4 yıllık süre içerisinde tamamlanması gerekir. Bu aşama sırasında teknik gereklilikler değişmeyecektir.

Aşama A döneminde bu UTP LOC&PAS, UTP NOI veya UTP PRM'nin bir revizyonu yürürlüğe girdiğinde, aksi açıkça belirtilmedikçe, revize edilmiş versiyonun tamamen veya belirli bölümler için kullanılmasına izin verilir (ancak zorunlu değildir). Bu UTP'lerin revizyonu; başvurunun belirli bölümlerle sınırlı olması durumunda, başvuru sahibi, geçerli gerekliliklerin tutarlı olduğunu doğrulamalı ve belgelemelidir ve bu, Değerlendirme Kuruluşu tarafından onaylanmalıdır.

Aşama B, Tasarım Tipi Sertifikasının tarafından verildiği anda başlar. B döneminde Tasarım Tip Belgesi'ne uygun araçlar için İşletme Belgesi düzenlenebilir.

Aşama B süresi, değerlendirme tarafından verildiği andan itibaren AT tip veya tasarım inceleme sertifikasının geçerlilik süresini tanımlar.

UTP LOC&PAS kapsamında Tasarım Tip Belgesi, düzenlendiği tarihten itibaren yedi yıl süreyle geçerlidir.

UTP WAG kapsamında Tasarım Tip Belgesi, düzenlendiği tarihten itibaren on yıl süreyle geçerlidir.

İlgili UTP'lerde veya UTP NOI veya UTP PRM'de yapılacak değişiklikler, bu revize edilmiş UTP'lerde aksi belirtilmedikçe, B Aşaması boyunca mevcut Tasarım Tipi Sertifikalarının geçerliliğini etkilemeyecektir.

Demiryolu Hat Yapım, Bakım, Tamir, Ölçüm Makinaları ve Kontrol Araçları için Seri üretime uygunluk belgesi geçerlilik süresi her yıl ara kontrol yapılması ve ilgili standardta değişiklik olmaması şartı ile şartı ile 3 yıldır. Raporlar ise TS EN 15746-1/2 ve TS EN 14033 1/2/3 standartlarında ve UAB tarafından yayımlanan kriterlerde değişiklik olmaması kaydı ile süresizdir.

8. ARA KONTROL/GÖZETİM/DENETİM

Demiryolu araçları ve aksamları uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde Kalite Sistem Uygunluğu denetlemesi yapılmışsa ara kontrol süresi, belge geçerlilik süresi olan 2 yıldır. Bu süre ayrı kalite sistem uygunluk belgesi düzenlenen kısmi doğrulama belgesi ve SB/CB modül belgeleri hariç olmak üzere tasarım inceleme belgelerinde belirtilir.

Demiryolu araçları ve aksamları uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde SB ve CB modülleri hariç diğer modüllerde ara kontrol/gözetim/denetim faaliyetleri belge düzenlenme tarihinden itibaren her yıl gerçekleştirilir. SB ve CB modülleri için bu kapsamda belge düzenlenmesine gerek yoktur.

Ara kontrol/gözetim/denetim faaliyetlerinde ilgili uzman tarafından esas belge kapsamındaki ürünün üretiminin uygun biçimde yapıldığının doğrulaması yapılır. Bu kapsamda saha incelemelerinde uzman belge sahibinden muayene, test ve deney gibi incelemeler isteyebilme hakkına sahiptir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

Uzmanın sahaya gitmeden önce numune alınmasına karar vermesi durumunda belge sahibi ile irtibata geçerek son 3 ayın üretim planını talep eder. Üretim planının resmi olarak fiili incelemeden önce uzmana iletilmesi gerekmektedir. Üretim planını inceleyen uzman sahada gerçekleşecek inceleme için numune alma kriterlerine uygun numune alınımı gerçekleştirir. Numune üzerinde ilgili test, muayene ve deneyler üretim yerinde firma bünyesinde ilgili teknik uzman gözetiminde yapılabileceği gibi, uzman tarafından ilgili test kapsamında TS EN ISO/IEC17025 akrediteditasyonu olan dış laboratuvarlara gönderilebilir veya TSE taşeron laboratuvarları arasından kapsama uygun olan laboratuvarlara da gönderilebilir. Sonucun olumlu değerlendirilmesi ile belge sahibinin belge geçerliliği devam eder. Olumsuz sonuçlarda belge sahibi tekrar numune alımı isteyebilir. İşlemin tekrarlanması ile olumlu değerlendirmede belge faaliyetini sürdürmeye devam ederken olumsuz olan değerlendirmede belge askıya alma veya iptal kararı Belgelendirme Komitesince verilir.

Kuruluşun üretim programı sunamaması ve üretim yapamamasına ait mücbir sebeplere dayanan gerekçeli yazısını sunması durumunda ; Belgelendirme Komitesi kararına göre işlem yapılır.

9. BELGELENDİRME SONRASI İŞLEMLER

9.1. Kapsam Değişikliği

Türk Standardları Enstitüsü Belgelendirme Yönergesinin on dokuzuncu maddesi hükmüne ek olarak;

(1) Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde değişiklik olması durumunda ilgili mevzuatta yapılan düzenlemelere uygun olarak başvuru/belge sahibi tarafından kapsam değişikliği başvurusu yapılmalıdır.

(2) Başvuru/belge sahibi, belgelendirilen ürün üstünde değişiklik yaptığı takdirde kapsam değişikliği başvurusu yapar. Yapılan değişiklik, belgelendirme işlemleri için gerçekleştirilen işlemlerin yalnızca bir bölümünün tekrarını gerektiriyorsa ve ilgili ürünün tip tanımında herhangi bir değişiklik gerektirmiyorsa, başvuru kapsam değişikliği olarak kabul edilir. Aksi halde başvuru yeni bir belgelendirme başvurusu olarak değerlendirilerek, başvuru sahibi bilgilendirilir.

(3) Raporlar üstünde herhangi bir kapsam değişikliği, sehven yapılan hatalar dışında yenileme işlemi yapılmaz.

Kapsam değişikliği sonucunda aşağıda belirtilen durumlar ortaya çıkabilir;

1. Kapsam İlavesi (Genişletme): Yapılan değişikliğin mevcut halinde uluslararası anlaşma, ulusal mevzuat ve standartlara göre geçerliliğinin korunması durumunda Onay sahibi mevcut onaylarına göre imalat yapabileceği gibi, bu dokümanların revizyonlu halleri ile de imalat yapabilir.

2. Kapsam Değişikliği veya Daraltılması: Yapılan değişiklik sonucunda, onayda değiştirilen teknik hususun mevcut haliyle imalatının devam edememesi, mevcut halinin uluslararası anlaşma, ulusal mevzuat ve standartlara göre geçerliliğinin kalmaması durumunda, değişiklik yapılan mevcut onaya

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

ait onaylı dokümanlar iptal edilmesi için TSE'ye teslim edilir. İmalatlar, yeni (Rev'li) Onaylarda bu husus belirtilerek, kapsam değişikliği tarihinden itibaren imalat revizyonlu dokümanlara göre yapılır.

Kapsam değişikliği yapılan onaylarda;

- Sertifika son geçerlilik tarihi, ilk onay belgesindeki son geçerlilik tarihi olarak alınır.
- TSE tarafından verilmiş onaylarda, Sertifikada Onay Numarası değişmez, Onay Sertifikası Kapsamı ve/veya Onay Sonuç Raporu Rev'li olarak hazırlanır.
- Başka bir onay kuruluşu tarafından verilen belge/raporlar üzerinden yürütülen başvuruların sonuç raporunda ilgili onaya ilişkin atıflar yapılarak, yeni belge ve sonuç raporu düzenlenir.
- Başvuru sahibi kuruluş tarafından, kapsam değişikliği başvurularında ilgili TSI/UTP'nin tüm maddelerinin kontrolü istenmiş ise, TSI/UTP'nin tüm şartlarının karşılanması durumunda yeni onay belgesi düzenlenir.

9.2 Belge Yenileme

Belge yenileme işlemleri TSE tarafından verilmiş ve süresi dolmuş belgeler için belge yenilenmesi amacıyla başvuru yapılması durumunda gerçekleştirilir. Aşağıda belirtilen durumlarda belge yenilemesi yapılması amacıyla yeni başvuru alınır.

- Belge/rapor tarihi dolanlar veya belgenin dayanağı olan ulusal/uluslararası düzenleme veya standart değişiklikleri
- Belge/rapor üstünde idari bilgilerde değişiklik
- Üretim/imalat yeri değişimi

9.3 Belge, Logo ve Marka Kullanımı

Türk Standardları Enstitüsü Belgelendirme Yönergesinin yirmi yedinci maddesi hükmüne ek olarak;

(1) Belge sahibi, belgesini ve kullanma hakkını aldığı marka, logo, ilgili ulusal ve uluslararası düzenlemelerde başvuruda bulunulan tip için işaretlemeleri sadece belge üzerinde yazılı demiryolu araçları ve aksamları için kullanır.

10. BELGE SAHİPLERİNE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR

10.1. Askıya Alma ve Belgenin İptali

Türk Standardları Enstitüsü Belgelendirme Yönergesinin otuz beş ve otuz altıncı maddesi hükmüne ek olarak;

(1) Protokol kapsamında verilen belgelerin askıya alınması veya iptal edilmesi durumunda Bakanlığa yazılı olarak bilgi verilir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

11. BELGELENDİRME ŞARTLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

11.1. TSE Tarafından Yapılan Değişiklikler

Aşağıda belirtilen dokümanlarda değişiklik olması durumunda, belgeli kuruluş TSE resmi web sitesinde(www.tse.org.tr) değişiklikleri ve uygulama ile ilgili bilgilendirme yapılır.

- TSE Belgelendirme Yönergesi
- Demiryolu Araçları ve Aksamları ile Bakımdan Sorumlu Kuruluşların İncelenmesi, Değerlendirilmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar
- Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları ile Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Belgelendirme Programı

11.2. Belgeli Kuruluştan Kaynaklanan Değişiklikler

Belgeli kuruluş aşağıda belirtilen hususlardaki değişiklikleri TSE'ye bildirmekle yükümlüdür.

- Belge üzerinde yazan bilgilerdeki değişiklikler
- Üretim ve ürün şartlarını etkileyen değişiklikler
- Tüzel kişilik değişiklikleri vb.

Belgelendirme şartlarındaki değişiklik ile ilgili taleplerde, değişikliğin türüne göre Saha denetimi ve Ürün Uygunluğunun Denetiminin yapıp yapılmayacağına değerlendirme sonucunda karar verilir.

Belgelendirme şartlarındaki değişikliğin türüne göre (kapsam değişikliği, standart değişikliği, üretim yeri değişikliği vb. belge bilgilerindeki değişiklikler) uygulanacak işlemler TSE Belgelendirme Yönergesi Madde 19, 20 ve 23'de belirtilmiştir.

12. İTİRAZ, ŞİKÂYET VE UYUŞMAZLIKLAR

Şikâyet ve itirazlar ile ilgili hükümler, TSE Belgelendirme Yönergesi Madde 32'de belirtilmiştir.

13. KAMUYA AÇIK BİLGİLER

Belgeli kuruluşların, belgelerine ait bilgiler “demiryolu.tse.org.tr” adresinde yayınlanmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin kanun gereği üçüncü taraflara açılmasını gerekli kılan durumlar söz konusu olduğunda, hizmetlerden faydalanan kuruluş, kanunun izin verdiği ölçüde ilgili birim tarafından bilgilendirilir.

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

14. YÜKÜMLÜLÜKLER

14.1. TSE'nin Yükümlülükleri

TSE'nin yükümlülükleri ile ilgili hükümler, TSE Belgelendirme Yönergesi Madde 37'de belirtilmiştir.

14.2. Belge Sahibinin Yükümlülükleri

Belge sahibinin yükümlülükleri ile ilgili hükümler, TSE Belgelendirme Yönergesi Madde 30'da belirtilmiştir.

14.3. Belge Sahibinin Tüketiciye ve Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu

Belge sahibinin tüketiciye ve üçüncü kişilere karşı sorumluluğu ile ilgili hükümler, TSE Belgelendirme Yönergesi Madde 31'de belirtilmiştir.

15. YÜRÜRLÜK

Bu Belgelendirme Programının yayınlanması ve değişikliği, Ulaşım Sistemleri Merkezi Başkanı onayı ile yürürlüğe girer.

16. YÜRÜTME

Bu Belgelendirme Programı hükümlerini TSE Ulaşım Sistemleri Merkezi Başkanlığı yürütür.

17. İLGİLİ DOKÜMANLAR

ULM-02-FR-00-073	Teknik Rapor
ULM-02-FR-08.00-001	Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Teknik Kontrol Sonuç Rapor Formu
ULM-02-FR-08.00-002	Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu
ULM-02-FR-08.00-003	Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları Saha İnceleme Tutanağı
ULM-02-FR-08.00-011	Demiryolu Sistem, Alt Sistemleri ve Aksamları için Üretimin Uygunluğu İnceleme Raporu
ULM-02-FR-08.00-016	Tasarım İnceleme/Kalite Sistem Doğrulaması/Kısmi Doğrulama Belgesi
ULM-02-FR-08.00-018	TSE Uzmanı Gözetimindeki Test/Deneyler için Akredite Olmayan Laboratuvar Kontrol Listesi ve Raporu
ULM-02-FR-08.00-022	Demiryolu Faaliyetleri Fiyat Teklifi Formu
ULM-02-FR-08.00-029	TSE ve Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş. Arasında Uygunluk Değerlendirme Faaliyetlerine İlişkin İş Birliği Protokolü Kapsamında Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu
ULM-02-FR-08.00-030	TSE ve TCDD Arasında Uygunluk Değerlendirme ve Diğer Faaliyetlere İlişkin İş Birliği Protokolü Kapsamında Demiryolu Belgelendirme Faaliyetleri Başvuru Formu

ULAŞIM SİSTEMLERİ MERKEZİ BAŞKANLIĞI

DEMİRYOLU ARAÇLARI VE AKSAMLARI İLE BAKIMDAN SORUMLU KURULUŞLARIN BELGELENDİRME PROGRAMI

ULM-02-TL-08.00-002	Demiryolu Sistem, Alt Sistem ve Aksamları Uygunluk Değerlendirme Faaliyetleri için Belgelendirme Föyü
ULM-02-TL-08.01-001	Bakımdan Sorumlu Kuruluş (ECM) İnceleme, Değerlendirme ve Denetleme Talimatı
ULM-04-BP-00-001	Türk Standardlarına Uygunluk Belgesi (TSE) ULMB Belgelendirme Programı
ULM-00-YNG-01-008	Tehlikeli Madde ve Kombine Taşımacılık Faaliyetleri Usul ve Esasları
ULM-00-YNG-02-001	USMB Belgelendirme Usul ve Esasları
ULM-00-YNG-02-007	Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları ile Bakımdan Sorumlu Kuruluşların Denetlenmesi, Raporlanması ve Belgelendirilmesine Yönelik Usul ve Esaslar
BYN (001)	Kurumsal Hizmet Prensipleri ve Üst Yönetimin Beyanı
TSE - YÖNERGE (002)	TSE Belgelendirme Yönergesi